

Povolování DROBNÝCH a JEDNODUCHÝCH staveb

pro případy technologie **Bert MOBPS** (OZE)
zařízení na zpracování biologicky rozložitelného odpadu formou mokré fermentace

Ze strany NSZ 283/2021 lze technologii rozdělit podle výkonu výstupního zdroje takto

1/ **BERT MOBPS** s instalovaným výkonem **do 100kWh** se povoluje jako **drobná stavba** (dle přílohy 1 - odst.1/a/25 se jedná o stavbu pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů do 100kWh a bioplyn je považován za obnovitelný zdroj), **která nevyžaduje povolení**. Nevyžaduje ani kolaudaci, ale je nutno dokončení dle §230 odst. 3 oznámit stavebnímu úřadu v našem případě Krajskému (dle §34 odst. 1/a/3). Projektovou dokumentaci může zpracovat neautorizovaná osoba s praxí s výjimkou požárního řešení.

2/ **BERT MOBPS** s instalovaným výkonem **do 250kWh** se povoluje jako **jednoduchá stavba** (dle přílohy 2 – odst. 1/m se jedná o stavbu pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů s celkovým instalovaným výkonem do 250 kWh), **vyžaduje povolení ve zrychleném řízení**. Opět nevyžaduje kolaudaci a oznamuje se dokončení Krajskému stavebnímu úřadu. Projektovou dokumentaci zpracuje autorizovaná osoba (vč. požárního řešení, ZTI, elektro, plyn, umístění, odstupy a ochranná pásma).

3/ Doplnění

V případě využití **plynového absorpčního tepelného čerpadla** (GAHP) místo kogenerační jednotky (KGJ) je udávaný tepelný **výkon 41,3 kWh** na jednotku, což je směrodatné pro hodnocení výkonu, jelikož **zákon nehovoří o rozdílu mezi tepelným nebo elektrickým výstupem** (pouze o energii z obnovitelných zdrojů (OZE) a instalovaném výstupním výkonu).

MODUL **vypírání bioplynu na biometan** (bioCNG) **do velikosti 40 m³** je definován jako **součást a příslušenství drobné či jednoduché stavby** a podléhá stejným podmínkám viz výše.

V případě potřeby **zpracování malé EIA** (výkon nad 500kWh /likvidace vedlejších živočišných produktů /více jak 2500 tun odpadu za rok) **povoluje příslušný krajský úřad**.

Součástí technologie Bert MOBPS **nesmí být další stavba** typu umístění externí kabeláže, potrubní rozvody mimo vlastní instalaci externí jímky, lokální ČOV apod.!

DÍKY REŽIMU POVOLOVÁNÍ DROBNÝCH a JEDNODUCHÝCH STAVEB PRO TECHNOLOGII BERT MOBPS JE JASNÉ ZKRÁCENÍ ČASU POVOLOVÁNÍ & VÝRAZNÉ SNÍŽENÍ NÁKLADŮ NA PROJEKT A JEHO ZPRACOVÁNÍ.

Přehled zákonů, které souvisí s povolováním
MODULOVÝCH ODPADOVÝCH BIOPLYNOVÝCH STANIC (MOBPS) BERT®

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon

Z pohledu Nového Stavebního Zákona (NSZ) č. 283/2021 se jedná o **STAVBU PRO VÝROBU ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ (OZE)**.

Do kategorie těchto staveb se mimo jiné řadí fotovoltaické elektrárny, vodní elektrárny, větrné elektrárny, bioplynové stanice a tepelná čerpadla.

Povolení na výrobu z obnovitelných zdrojů energie (kromě vyhrazených staveb) vydává podle § 34 odst. 1 písm. a) bod 3 NSZ Krajský stavební úřad.

Podle instalovaného výkonu se výše uvedené stavby OZE posuzují takto:

1/ do 50kW (**od 1.8.2025 se limit posouvá na 100kW**) se posuzují jako **DROBNÉ STAVBY**. Ty se nepovolují a nekolaudují, není potřeba žádat o vydání JES (Jednotné environmentální stanovisko). Drobné stavby lze realizovat pouze v souladu s územním nebo regulačním plánem obce.

2/ do 100 kW (**od 1.8.2025 se limit posouvá na 250kW**) se posuzují jako **JEDNODUCHÉ STAVBY**. Ty se povolují, je zapotřebí získat stanovisko JES. OZE se již dále nekolaudují.

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

Na základě jmenovitého tepelného výkonu zařízení – kogenerační jednotky, nebo pokud bude v zařízení nakládáno s ostatními odpady ve smyslu zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, bude krajský úřad posuzovat nutnost provedení zjišťovacího řízení či provedení celého procesu EIA

Z pohledu vlivu na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb. jsou podlimitní tyto stavby:

1/ průmyslová zařízení k výrobě elektrické energie, páry nebo teplé vody o výkonu od stanoveného limitu 50 MW,

2/ zařízení k odstraňování nebo využívání ostatních odpadů s kapacitou od stanoveného limitu 2500 tun/rok

V případě MOBPS Bert® není nutné zjišťovací řízení.

Zákon č. 76/2002 Sb., zákon o integrované prevenci

Netýká se zemědělských bioplynových stanic, kam je statkové hnojivo předáváno ke zpracování, jelikož se nejedná o zařízení dle zákona o odpadech. Na zemědělských bioplynových stanicích, které zpracovávají statková hnojiva, není možné zpracovávat odpady podle zákona o odpadech, ani jiné materiály než statková hnojiva, které spadají pod nařízení o vedlejších produktech živočišného původu. Takové zařízení nespadá pod režim zákona o integrované prevenci.

Podle tohoto zákona musí mít integrované povolení zařízení na odstraňování odpadů, které nejsou klasifikovány jako nebezpečný odpad o kapacitě větší než 50 t denně a zařízení na odstraňování nebo využití konfiskátu živočišného původu a živočišného odpadu o kapacitě zpracování větší než 10 t denně.

Zákon č. 254/2001 Sb., vodní zákon

Je nutné mít povolení od příslušného vodoprávního úřadu k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních. V zařízení není nakládáno s odpadními vodami dle § 38 (Odpadní vody), odst. (3) až (5).

Provozovatel musí dále plnit požadavky § 39 vodního zákona, tedy učinit veškerá opatření, aby závadné látky nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrozily jejich prostředí. V zařízení MOBPS Bert® bude nakládáno se závadnými látkami, a proto bude mít MOBPS Bert® zpracovaný a schválený havarijní plán podle vyhlášky č. 450/2005 Sb. o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků, v platném znění.

Dále musí provozovatel zajistit naplnění požadavků odst. 4, které se týkají umístění zařízení, jeho způsobilosti, zajištění kontrolního systému pro zjišťování úniku závadných látek a nejméně jednou za 5 let provádět zkoušku těsnosti potrubí a nádrží určených pro skladování nebezpečných závadných látek autorizovanou osobou a min. jedenkrát za 6 měsíců provádět vizuální kontrolu.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší

MOBPS Bert® je zařazená dle přílohy č. 2 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, pod kódem 3.7 jako výroba bioplynu, je vyjmenovaný stacionární zdroj znečišťování ovzduší, s povinností vypracovat provozní řád.

Kogenerační jednotka (KGJ) o celkovém příkonu do 300 kW, však není vyjmenovaný zdroj znečištění ovzduší.

Technologie MOBPS Bert® výroby bioplynu nemá instalovaný výdech odpadních plynů do vnějšího ovzduší. Z technického pohledu se jedná o neměřitelný zdroj podle § 6 odst. 2 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.

Zdrojem emisí jsou jen kogenerační jednotky (KGJ) spalující bioplyn. Pokud je příkon nižší než 300 kW nejedná se o vyjmenovaný zdroj znečištění ovzduší.

Náležitosti provozního řádu uvádí příloha č. 12 k vyhlášce č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší (dále jen „vyhláška č. 415/2012 Sb.“). Závazná stanoviska nebo povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. b), c), která obsahují podmínky ochrany ovzduší pro bioplynové stanice při uvádění do provozu a vlastním provozování, vydává místně příslušný krajský úřad.

Zákon č. 541/2020 Sb. Zákon o odpadech

Dle přílohy č. 4 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, v platném znění, lze **MOBPS Bert® zpracovávající biomasu a vedlejší produkty zemědělské výroby provozovat bez povolení provozu zařízení**. Seznam odpadů, které smí být do takové bioplynové stanice přijímány je uveden v bodu č. 4, přílohy č. 4 zákona o odpadech.

Pokud se jedná o provoz zařízení k využívání biologicky rozložitelných odpadů, ve kterém se zpracovávají **vedlejší živočišné produkty (VŽP)**, je nutné kladné vyjádření příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví ke zpracování provozního řádu, jehož návrh se zasílá k odsouhlasení na krajský úřad podle § 14 odst. (1) zákona o odpadech.

Jestliže má být digestát použit jako hnojivo, musí splnit podmínky dané zákonem č. 156/1998 Sb., o hnojivech, včetně případné registrace či ohlášení u Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ). Skladovat digestát lze v nepropustných nadzemních, popřípadě částečně zapuštěných nádržích nebo v zemních jímkách. Tuhý separát pak možno skladovat ve stavbách zabezpečených stejným způsobem jako stavby pro skladování tuhých statkových hnojiv, s vyloučením přítoku povrchových nebo srážkových vod, jejichž součástí je sběrná jímka tekutého podílu. Pokud separát pochází ze statkových hnojiv, může být před použitím uložen na zemědělské půdě nejdéle po dobu 24 měsíců. Nesmí dojít k přímému vniknutí či ke splachu hnojiva do povrchových vod a na sousední pozemky.

Použití digestátu jako organického hnojiva na zemědělské půdě je určeno zákonem č. 156/1998 Sb., o hnojivech, upřesněného vyhláškou č. 474/2000 Sb. o stanovení požadavků na hnojiva. Uvádění digestátu do oběhu prodejem nebo jiným způsobem je možné pouze na základě jeho registrace podle § 4 tohoto zákona. **Je-li digestát používán na pozemcích samotného producenta, nemusí v tomto případě být registrován jako organické hnojivo.**

Pokud výstup z MOBPS Bert® není aplikován na zemědělskou půdu za účelem hnojení v souladu s příslušnými právními předpisy resortu zemědělství, případně není-li dále zpracováván jako organické hnojivo a následně aplikován na zemědělskou půdu za účelem hnojení, nejedná se v tomto případě o hnojivo, ale o odpad, případně rekultivační digestát, a je třeba dále postupovat podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a jeho prováděcích předpisů (vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady).

Zákon č. 165/2012 Sb. Zákon o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů.

Pro účely tohoto zákona se rozumí obnovitelnými zdroji obnovitelné nefosilní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření (termální a fotovoltaická), geotermální energie, energie okolního prostředí, energie z přílivu nebo vln a jiná energie z oceánů, energie vody, **energie biomasy a paliv z ní vyráběných**, energie skládkového plynu, energie kalového plynu z čistíren odpadních vod a energie bioplynu,

Pokročilé plynné palivo je vyráběno z biomasy a používáno pro výrobu elektřiny, tepla nebo pro výrobu biometanu. Za bioplyn se považuje také kalový a skládkový plyn.

Zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z OZE

Podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů upravuje zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie (dále jen zákon o podpoře OZE). Na základě uvedeného zákona jsou provozovatelé distribučních soustav a provozovatel přenosové soustavy povinni přednostně připojit k soustavě výrobu elektřiny na bázi OZE, pokud splňuje podmínky připojení a dopravy elektřiny stanovené zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích, a dále pokud v místě připojení není prokazatelný nedostatek kapacity. Provozovatelé regionálních distribučních soustav a provozovatel přenosové soustavy jsou na svém licencí vymezeném území povinni vykoupit veškerou elektrickou energii vyrobenou z obnovitelných zdrojů. Dále využití el. energie a tepla v rámci komunitní energetiky jako samostatná kapitola.

Zákon č. 258/2000 Sb. Zákon o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů

Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba, která používá nebo provozuje zdroj hluku nebo vibrací. Nutno dodržet místní hygienické limity.

Zákon č. 334/1992 Sb. Zákon České národní rady o ochraně zemědělského půdního fondu

Podle zákona by se mělo žádat o vyjmutí vždy, pokud se na zemědělské půdě umísťuje zařízení nebo stavba.